

фіксуються конкретні показники, які повинні бути отримані в результаті здійснення позик та операцій з управління боргом.

Незважаючи на позитивні зрушення у сфері управління державним зовнішнім боргом України, проблеми оптимізації управління боргом потребують свого вирішення. Складність і небезпека для фінансового стану є в тому, що за останні роки в Україні борги погашалися не за рахунок реформованості економіки, а за рахунок нових запозичень.

Державні запозичення треба використовувати лише для капіталовкладень у розвиток економіки. Залучення позик із будь-якою іншою метою не тільки не даватиме імпульсу для пожвавлення економічних процесів, а й буде стримувальним чинником зростання ВВП надалі.

Література:

1. The World Factbook. – Режим доступу: www.cia.gov.
2. Управління державним боргом: Навч. посіб. – Прутська О.О., Сьомченков О.А., Гарбар Ж.В., Губанова Л.І., Руденко В.В. / за ред. Прутської О.О. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 146 с.

УДК 338.556

І. М. Гураль, Н.М. Шведа

Тернопільський національний технічний університет імені Івана Пулюя

РЕФІНАНСУВАННЯ ЯК СУЧАСНИЙ МЕТОД УПРАВЛІННЯ ДЕБІТОРСЬКОЮ ЗАБОРГОВАНІСТЮ

I. M. Hural, N.M. Shveda

REFINANSING AS MODERN MANAGEMENT TECHNIQUES RECEIVABLES

В умовах сучасної економічної кризи в Україні особливо гостро постала проблема управління дебіторською заборгованістю, що пов'язана з несвоєчасними платежами, поверненням боргів у неповному обсязі, виникненням сумнівних боргів та погіршенням фінансового стану підприємств.

Згідно з П(С)БО 10 “Дебіторська заборгованість” дебітори – це юридичні та фізичні особи, які в наслідок минулих подій заборгували підприємству певні суми грошових коштів, їх еквівалентів або інших активів. Відповідно дебіторська заборгованість – це сума заборгованості дебіторів підприємству на певну дату [1].

Для управління дебіторською заборгованістю необхідним є розробка заходів щодо скорочення, стягнення простроченої або сумнівної дебіторської заборгованості. При цьому можуть використовуватися її традиційні методи

управління, до яких належать психологічні, економічні та юридичні методи впливу на боржника.

Альтернативними інструментами управління дебіторською заборгованістю є взаємозалік, реструктуризація, погашення дебіторської заборгованості шляхом врахування платежів до бюджету.

Розвиток ринкових відносин дозволяє використовувати у практиці нові форми управління дебіторською заборгованістю – її рефінансування, тобто прискорене переведення в інші форми оборотних активів підприємства: кошти і високоліквідні короткострокові цінні папери.

До сучасних форм рефінансування дебіторської заборгованості відносяться [2]:

- спонтанне фінансування;
- факторинг;
- облік векселів або їх продаж на фондовому ринку;
- форфейтинг.

При спонтанному фінансуванні визначається знижка покупцям за скорочення строку розрахунку, яка стимулює покупця здійснити розрахунок в строк.

Факторингова угода передбачає, що підприємство-постачальник поступається банкові-посереднику або спеціалізованій компанії правом отримання платежів від платників за поставлені товари, виконані роботи чи надані послуги. Надалі борг з покупця стягує банк або факторингова компанія, але якщо з боку продавця порушені договірні зобов'язання, весь ризик, пов'язаний зі стягненням боргів, знову переходить до підприємства. В Україні основними операторами факторингового ринку є Райффайзен Банк Аваль, ОТП Банк та Укрсоцбанк.

Облік векселів або їх продаж на фінансовому ринку дозволяє перевести дебіторську заборгованість в грошові активи. При обліку векселів банки отримують їх за певною ціною з дисконтом, тобто з дисконтуванням його майбутньої вартості з врахуванням ставки відсотка, що діє на ринку, і премії за ризик.

Форфейтинг є фінансовою операцією з експертного товарного кредиту шляхом передачі (індосаменту) переказного векселя на користь банку зі сплатою йому комісійної вигоди. Форфейтинг використовується при здійсненні довгострокових експортних поставок і дозволяє експортеру негайно отримати грошові кошти шляхом обліку векселів. Водночас його недоліком є значна вартість цих операцій [3].

Таким чином, перелічені вище форми рефінансування сприяють ефективному управлінню дебіторською заборгованістю, оскільки значне її перевищення створює загрозу фінансовій стійкості підприємства і робить необхідним залучення додаткових джерел фінансування.

Література:

1. Наказ «Про затвердження Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 10 «Дебіторська заборгованість» №237 від 8 жовтня 1999 р.
2. Фінансовий менеджмент: Навчальний посібник/ Машлій Г.Б, Шведа Н.М. – Тернопіль: ТНТУ, 2013. – 130 с.
3. Лищенко О.Г. Аналіз дебіторської заборгованості в системі управління підприємством / О.Г. Лищенко, Г.М. Бескоста //Фінанси України. – 2009. - № 5. – С. 20-24.

УДК 336.2+338.2

І.В. Дербіж, Х.І. Караман

Львівський національний університет імені Івана Франка

**ПОДАТКОВЕ НАВАНТАЖЕННЯ ЯК КРИТЕРІЙ
ЕФЕКТИВНОСТІ ПОДАТКОВОЇ ПОЛІТИКИ**

I.V. Derbizh, K.I. Karaman

**TAX BURDEN AS A CRITERION OF EFFICIENCY OF TAX
POLICY**

Однією з найбільш важливих форм управління ринковою економікою є створення ефективної податкової політики, бо саме податки є основним джерелом доходів держави і виступають важливим економічним інструментом стимулювання та регулювання виробництва, забезпечення соціальних гарантій, стимулюють ділову активність.

Формуючи свою податкову політику держава може сприяти зростанню чи спаду виробництва, створенню робочих місць та умов для розвитку пріоритетних галузей економіки, забезпечення сталого розвитку території [2]. Використовуючи ті чи інші податкові пільги, держава регулює пропорції як у економічній структурі виробництва й обміну, так і у розвитку продуктивних сил.

Податкова політика є основним інструментом створення в Україні стабільної системи оподаткування, завданням якої є забезпечення достатнього обсягу надходжень платежів до бюджетів усіх рівнів, ефективного функціонування економіки держави, справедливого підходу до оподаткування всіх категорій платників податків, а також створення умов для подальшої інтеграції України у світове співтовариство [1, с. 5].

Нині акцент у податковій політиці робиться на фіскальній функції, а її регулююча та стимулююча функції мінімізовані, тому проблема оптимізації податкової політики лишається однією з найактуальніших у процесі функціонування ринкових відносин і забезпечення економічного зростання України. Фіскальний вплив податкової системи на економіку країни можна